

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 13C/11/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325200681
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325200681.3

Uznesenie

13C/11/2025

Okresný súd Levice v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, hlásený pobyt na C. D., časť B., t. č. v E. F. G. H. I. J. K. F. L., L. XX, XXX XX H., proti žalovanému: L. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C., o zaplatenie sumy 20 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- Konanie sa z a s t a v u j e .
- Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Levice (ďalej len „súd“) bola dňa 19.02.2025 doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur. Žaloba bola žalobcom doplnená dňa 28.03.2025. Žalobca v podanej žalobe uviedol, že žalovaný nárok si uplatňuje z dôvodu ublíženia na zdraví, ktoré mu spôsobil žalovaný a za ktoré mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Levice č. k. 7T 13/2024-20 zo dňa 09.01.2025 uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

2. Žalovaný si vykonával trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave, pričom dňa 06.08.2025 bolo týmto ústavom súdu oznámené, že žalovaný dňa XX.XX.XXXX zomrel.

3. Úmrtie žalovaného vyplýva z úmrtného listu č. XXX/XXXX, ktoré je zaevidované v knihe úmrtí Matričného úradu D. - F. C., podľa ktorého žalovaný dňa XX.XX.XXXX zomrel.

4. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

5. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

6. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

7. Podľa § 61 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

10. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka, smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jej smrť inak. Za mŕtvu súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

11. Podľa § 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka, smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník.

12. Podľa § 579 ods. 2 Občianskeho zákonníka, smrťou veriteľa právo zanikne, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu; zanikne aj právo na bolestné a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

13. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

14. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Jednou z podmienok konania je i spôsobilosť byť účastníkom konania (procesná subjektivita), ktorej predpokladom je spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva (hmotnoprávna subjektivita). Pri absencii tejto procesnej podmienky, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania v zmysle § 161 ods. 2 CSP.

16. Smrť fyzickej osoby nemá rovnaké právne následky vo vzťahu ku všetkým jej majetkovým právam a povinnostiam. Niektoré majetkové práva a povinnosti smrťou človeka zanikajú absolútne a niektoré iba relatívne. Relatívny zánik majetkových práva a povinností znamená, že tento zánik sa týka iba osoby zomretého, avšak nie jeho právnych nástupcov. Občiansky zákonník ustanovuje prípady, keď právo (nárok) veriteľa na plnenie jeho smrťou zanikne a neprechádza teda na jeho právnych nástupcov. Ide o najosobnejšie práva (*ius personalissima*), ktoré sú viazané na osobu konkrétneho veriteľa. V ustanovení § 579 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú uvedené dva takéto prípady: 1/ plnenie vyplývajúce z práva (nároku) veriteľa voči inej osobe (dlžníkovi) bolo obmedzené iba na jeho osobu a 2/ právo na bolestné a na náhradu spoločenského uplatnenia. Právo vzniknuté v dôsledku neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby je osobným právom, ktoré zaniká smrťou povinného (ako osoby, ktorá má povinnosť poskytnúť príslušné zadosťučinenie oprávnenej osobe). Smrťou pôvodcu zásahu do osobnostných práv zaniká povinnosť podľa § 13 Občianskeho zákonníka, pretože sankciami uvedenými v tomto ustanovení možno postihovať iba zodpovedný subjekt, pričom takáto povinnosť neprechádza na dedičov. V danej veci sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia nemajetkovej ujmy za ublíženie na zdraví, ktoré mu spôsobil žalovaný a za ktoré bol žalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Levice č. k. 7T 13/2024-20 zo dňa 09.01.2025 uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným má v tomto prípade osobný charakter. Pri určení subjektu, na ktorý dopadajú sankcie podľa § 13 Občianskeho zákonníka sa totiž zákonná konštrukcia tohto ustanovenia vymedzuje vzťahom vzniknutým v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, medzi touto osobou a osobou, ktorá zásah spôsobila. To odôvodňuje delenie subjektov všeobecného osobnostného práva na subjekty oprávnené (nositelia všeobecného osobnostného práva, ktorými môžu byť len fyzické osoby) a na subjekty povinné z taktu vzniknutého vzťahu (ktorými môžu byť tak fyzické, ako aj právnické osoby). Z konštrukcie § 13 Občianskeho zákonníka tak treba vyvodiť pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby bezprostrednú väzbu medzi oprávnenou osobou na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej. Jedná sa teda o právo osobné, ktorého jedným z atribútov je, že v zmysle § 579 Občianskeho zákonníka zaniká smrťou oprávneného alebo povinného (ako osoby, ktorá má povinnosť poskytnúť príslušné zadosťučinenie oprávnenej osobe). Keďže v tomto prípade žalovaný, ako osoba, u ktorej okolnosti odôvodňujú posudzovať ju ako potencionálne povinnú osobu za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu zomrela, zanikla tým jej prípadná povinnosť vyodená z ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Ide v tomto prípade totiž o výlučne osobnú povinnosť povinného subjektu, teda žalovaného a zákon neustanovuje eventuálnu možnosť prípadného prechodu tejto povinnosti na

ďalšie osoby (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29. septembra 2005, sp. zn. 30 Cdo 1051/2005).

17. Podľa § 257 ods. 1 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobcovi v spore žiadne trovy nevznikli, žalovaný zomrel, súd preto o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu v súlade s § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Levice na Krajský v Nitre, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a/ ktorému súdu je určené,
- b/ kto ho robí,
- c/ ktorej veci s týka,
- d/ čo sa ním sleduje,
- e/ podpis.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolanie dôvody) čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1/ ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čomu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.